7/8602

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Hilmi GÜLER** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 03.10.2005

Emin ŞİRİN
İstanbul Milletvekili

2.5.2001 tarih ve 24390 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 4646 sayılı Doğalgaz Piyasası Kanunu Geçici Madde 2.– "BOTAŞ, bu Kanunun yayımlandığı tarihten sonra ithalatı ulusal tüketimin yüzde yirmisi oranına düşünceye kadar yeni doğal gaz alım sözleşmesi yapamaz. Hazırlık döneminden sonra başlamak üzere her yıl en geç 2009 yılına kadar toplam yıllık ithalat miktarını yıllık ulusal tüketiminin yüzde yirmisine düşürünceye kadar, mevcut doğal gaz alım veya satış sözleşmelerinin kısmi veya bütün olarak tüm hak ve yükümlülükleri ile birlikte devredilmesi için istekli olan diğer ithalat lisans yeterlik sahibi şirketlerin katılacağı devir için BOTAŞ tarafından ihale yapılır. İhaleyi kazanan tüzel kişiye, söz konusu devir için BOTAŞ'ca muvafakat verilir. İlgili tüzel kişi sözleşmenin satıcı tarafı ile devredilecek miktar için, yeni sözleşme yapmasından sonra devir yürürlüğe girer. Ancak ihaleyi kazanan tüzel kişinin satıcı taraf ile sözleşme yapamaması halinde, ithalatçı şirketin BOTAŞ'ın tüm yurt dışı mükellefiyetini yerine getirmeyi kabul etmesi ve ikili anlaşmalarla belirlenen doğal gaz alım fiyatının altında olmamak şartıyla, satış yoluyla devir gerçekleşebilir. Hazine garantili sözleşmesi bulunan Yap İşlet ve Yap İşlet Devret santralleri, Hazine Müsteşarlığına başvurarak ilgili Hazine garantilerinden feragat etmek koşuluyla, doğal gaz alımlarını piyasa koşulları içinde basiretli bir işletmeci gibi davranarak en ekonomik kaynaktan yaptıklarını Kurula ispat etmek ve doğal gaz satın alma maliyetindeki düşüşü, elektriğin satış fiyatında bir azalma sağlayacak şekilde yansıtmak zorundadırlar.

BOTAŞ tarafından her takvim yılında devredilen miktarlar, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte alım taahhüdünde bulunulan toplam doğal gaz miktarının yüzde onundan daha az olamaz.

Ayrıca, BOTAŞ'ın mevcut sözleşmelerinin var olduğu ülkeler dışındaki ülkelerden yapılacak ithalat için yapılacak müracaatlarda Kurul, piyasada rekabet ortamının oluşturulması, mevcut sözleşmelerden doğan yükümlülükleri ve ihracat bağlantılarını dikkate alarak belirleyeceği usul ve esaslar dahilinde müracaatları değerlendirerek ithalata müsaade edebilir. Ancak, BOTAŞ'ın mevcut sözleşmelerinin var olduğu ülkeler ile bu sözleşme süreleri sona erinceye kadar bu ülkeler ile hiç bir ithalatçı şirket tarafından yeni gaz alım sözleşmeleri yapılamaz. Söz konusu mevcut sözleşmelerin sona erdiği tarihten itibaren aynı miktarlar için yeni ithalat sözleşmeleri yapılabilir. Ancak, ihraç amaçlı veya Kurumca tespit edilecek yurt içi doğal gaz arz açığının olması durumunda söz konusu ülkelerle yeni gaz alım bağlantıları yapılabilir.

Bu Kanun hükümlerine göre, dağıtım faaliyeti hariç, BOTAŞ'ın dikey bütünleşmiş tüzel kişiliği 2009 yılına kadar devam eder. Bu tarihten sonra BOTAŞ yatay bütünleşmiş tüzel kişiliğe uygun olarak yeniden yapılandırılır. Yeniden yapılandırılma sonucu meydana gelecek yeni tüzel kişilerden, sadece gaz alım ve satım sözleşmelerine sahip olan ve ithalat faaliyeti yapacak olan şirket, BOTAŞ'ı temsil eder ve BOTAŞ adı ile anılır. Yeniden yapılandırılma sonucu ortaya çıkan bu şirketlerden iletim faaliyeti yapan şirket hariç, diğerleri iki yıl içinde özelleştirilir.

BOTAŞ'ın iletim, depolama, satış, ithalat faaliyetlerine ilişkin muhasebe ayrışımı, hazırlık dönemi sonundan itibaren oniki ay içerisinde gerçekleştirilir.

BOTAŞ'ın Hazine garantili yükümlülükleri saklıdır." hükmünü getirmektedir.

25.6.2005 tarih ve 25856 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5367 sayılı Doğalgaz Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Madde 2. — "4646 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

BOTAŞ, hazırlık döneminden sonra başlamak üzere ithalatı ulusal tüketimin yüzde yirmisi oranına düşünceye kadar yeni doğal gaz alım sözleşmesi yapamaz. 2009 yılına kadar toplam yıllık ithalat miktarını yıllık ulusal tüketimin yüzde yirmisine düşürünceye kadar, mevcut doğal gaz alım veya satım sözleşmelerinin kısmi veya bütün olarak tüm hak ve yükümlülükleri ile devredilmesi için istekli olan diğer ithalat lisans yeterlilik sahibi ve satıcı şirketten sözleşme devri hususunda ön onay alan şirketlerin katılacağı devir için BOTAŞ tarafından ihale yapılır. İhalede birinci olan şirketten başlamak üzere satıcı tarafla görüşmek ve yeni sözleşmeyi imzalamaya yönelik satıcı onayını temin etmek üzere BOTAŞ tarafından tüzel kişilere sırayla muvafakat verilir. İlgili tüzel kişi sözleşmenin satıcı tarafı ile devredilecek miktar için, yeni sözleşme yapmasından sonra devir yürürlüğe girer. Ancak ilgili ihalede tüzel kişilerin satıcı tarafla sözleşme yapamaması halinde, ithalat lisans yeterlilik sahibi şirketlerin katılacağı ve kazanan ithalatçı şirketin BOTAŞ'ın, tüm yurt dışı mükellefiyetlerini yerine getirmeyi kabul etmesi ve ikili anlaşmalarla belirlenen doğal gaz alım fiyatının altında olmaması şartıyla miktar devrine imkan tanıyan ayrı ihale yapılır. Hazine garantili sözleşmesi bulunan Yap-İşlet ve Yap-İşlet-Devret Santralleri, Hazine Müsteşarlığına başvurarak ilgili Hazine garantilerinden feragat etmek koşuluyla, doğal gaz alımlarını piyasa koşulları içinde basiretli bir işletmeci gibi davranarak en ekonomik kaynaktan yaptıklarını Kurula ispat etmek ve doğal gaz satın alma maliyetindeki düşüşü elektriğin satış fiyatında bir azalma sağlayacak şekilde yansıtmak zorundadır." hükümlerini içermektedir.

1. 4646 sayılı Doğalgaz Piyasası Kanununda yapılmış olan değişiklikle, BOTAŞ'ın yapmakla yükümlü olduğu Doğalgaz Kontrat Devirleri ihalesine katılmak isteyen şirketlerin Doğalgaz'ı satan şirketlerden (Rusya, İran, Cezayir ve Nijerya) onay almadan BOTAŞ'ın ihalesine katılamayacağı doğru mudur?

2. Türkiye Cumhuriyeti egemenlik alanı içerisinde yapılan bir işlemde başka ülkelerin şirketlerinin onayının alınıyor olması sizce doğru mudur?

3. BOTAŞ, kontrat devirleri ihalesinde 1 lot için asgari teklif bedelini 500.000 dolar olarak belirlemiştir. Sizce satıcı şirketten onay alan bir ihale katılımcısının lot başına 500.000 dolar'dan daha fazla teklif vermesini özendirecek bir durum oluşacak mıdır?

4. Satıcı şirketten onay alamayan bir ihale katılımcısı BOTAŞ'a lot başına 5 milyon dolar teklif ederse nasıl bir değerlendirme yapılacaktır?

5. Bir Müsteşar Yardımcınız, bir Danışmanınız ve BOTAŞ'ın bir Genel Müdür Yardımcısı'nın birlikte, ihaleye katılmak isteyen şirketlerle toplantı düzenleyerek satıcı şirketlerden gerekli ön onayı alabileceklerini belirttikleri doğru mudur?